

בש"פ 5704/14 - מדינת ישראל נגד פלוני

בבית המשפט העליון

בש"פ 5704/14

לפני: כבוד השופט ס' ג'ובראן

המבקשת: מדינת ישראל

נ ג ד

המשיב: פלוני

בקשה בהסכמה להארכת מעצר שביעית מעבר לתשעה חודשים לפי סעיף 62 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996

תאריך הישיבה: ה' באלול התשע"ד (31.8.2014)

בשם המבקשת: עו"ד נעימה חנאווי

בשם המשיב: עו"ד נועם בונדר

החלטה

*

1. בקשה שביעית להארכת מעצרו של המשיב בתשעים ימים, לפי סעיף 62 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996.

עניינו של המשיב נסקר בהרחבה בהחלטות קודמות של בית משפט זה. משכך, אסקור את הרקע וההליכים עד

2. ביום 9.7.2012, הוגש נגד המשיב כתב אישום המייחס לו מספר רב של עבירות אינוס, מעשי סדום, מעשים מגונים, תקיפה בנסיבות מחמירות, תקיפת קטינה ואיומים, אותן נטען כי ביצע כלפי בתו הקטינה, ילידת 1994 (להלן: המתלוננת). בנוסף, הואשם המשיב בעבירה של הפרעה לשוטר במילוי תפקידו. על-פי המתואר באישום הראשון, בין השנים 2008 ל-2012 נהג המשיב לאנוס את המתלוננת, לבצע בה מעשי סדום ומעשים מגונים תוך שהוא מאיים עליה ומפעיל כלפיה אלימות קשה. באישום השני פורטו מעשי אלימות פיסית קשה בהם נקט המשיב כלפי המתלוננת מאז שהייתה רכה בשנים. בין היתר צוין, כי המשיב נהג לחבוט במתלוננת במקל מטאטא ולהצליף בה עם כבל חשמלי, עד שהיה גורם לה חבלות גוף של ממש. במקרה אחד גרם לה כוויות ובפעם אחרת היא נזקקה לטיפול רפואי. כאשר המתלוננת אמרה למשיב כי תספר על מעשיו, הוא איים עליה כי "ישלח אותה שוב" לבית חולים. על-פי המתואר באישום השלישי נטען כי המשיב סרב לשתף פעולה עם שוטרים שהגיעו לעצור אותו ביום 26.6.2012 על ידי כך שעשה מעשים בכוונה להפריע להם למלא את תפקידם.

3. בד בבד עם הגשת כתב האישום, הגישה המבקשת בקשה למעצרו של המשיב עד לתום ההליכים המתנהלים נגדו, וביום 18.7.2012 נעתר בית המשפט המחוזי בבאר שבע לבקשה והורה על מעצרו של המשיב עד לתום ההליכים. צוין, כי קיימות ראיות לכאורה "ברמה משמעותית ביותר" ביניהן הודאת המשיב בחלק גדול מן המיוחס לו, והודעותיהן של המתלוננת ושל עובדות הפנימייה בה היא שהתה. בית המשפט המחוזי קבע גם כי נשקפת מן המשיב "מסוכנות מחרידה" נוכח חומרת המעשים המיוחסים לו, וצוין וכי "לא תסכון לו למשיב חלופת מעצר באשר היא". המשיב הגיש שתי בקשות לעיון חוזר בהחלטת המעצר עד תום ההליכים. האחת, בעילת כרסום בראיות והשנייה, לצורך בחינת שחרור לחלופה. שתי הבקשות לעיון חוזר נדחו, כאשר ערר על ההחלטה הראשונה נדחה גם (בש"פ 6253/12).

4. משמשפטו של המשיב לא הסתיים בתום תשעה חודשים, הגישה המבקשת בקשה להארכת מעצרו בתשעים ימים. ביום 3.4.2013 קיבל השופט י' עמית (בש"פ 2158/13) את הבקשה והורה על הארכת מעצרו של המשיב. בין לבין, הגיש המשיב בקשה שלישית לעיון חוזר, בה הציע חלופת מעצר בבית אמו בפיקוח ארבעת אחיו ובתנאים מגבילים נוספים. ביום 2.5.2013 דחה בית המשפט המחוזי את הבקשה, וקבע כי מדובר בחלופה שנדחתה בעבר. ערר שהגיש המשיב על החלטה זו, נדחה על-ידי השופט א' רובינשטיין (בש"פ 3538/13). יחד עם זאת, צוין כי לכאורה המסוכנות קיימת רק כלפי המתלוננת, וכי יש לבחון האם ניתן לנטרל אותה באמצעות פיקוח, איזוק והרחקה. נוכח האמור נקבע, כי המשיב יפנה לבית המשפט המחוזי לאחר מסירת עדות המתלוננת, ויוזמן תסקיר עדכני בעניינו כדי לאפשר בחינה של חלופות מעצר אפשריות. בחלוף פרק זמן נוסף, הוארך מעצרו של המשיב בהסכמתו (בש"פ 4782/13).

5. המשיב הגיש בקשה רביעית לעיון חוזר, במסגרתה טען כי יש לשחררו ממעצר וזאת משום שהמתלוננת עזבה את הארץ ומשכך לא נשקפת עוד מסוכנות ממנו. ביום 25.7.2013 דחה בית המשפט המחוזי את הבקשה תוך שקבע מסוכנותו של המשיב אינה רק כלפי המתלוננת. בית המשפט ציין גם כי יש ממש בטענה כי המתלוננת "הועזבה" מן הארץ. בערר שהוגש לבית משפט זה, קבע השופט רובינשטיין (בש"פ 5371/13) כי לא קיימות הוכחות ממשיות לכך שהמשיב הבריח את המתלוננת, והורה על עריכת תסקיר מעצר אשר יבחן אם מסוכנות המשיב ממוקדת רק במתלוננת וכן את אפשרות שחרורו לחלופת מעצר. ביום 27.8.2013 הוגש לבית המשפט המחוזי תסקיר מעצר. בקצרה יאמר כי התסקיר היה שלילי. בתסקיר מתואר המשיב כאדם שנוהג באלימות כדי להשליט את רצונותיו על סביבתו, ובין היתר בשל כך, הוערך כי מסוכנותו אינה ממוקדת אך במתלוננת. שירות המבחן התרשם כי המפקחים שהוצעו אינם מבינים את משמעות המיוחס למשיב, וכי החלופה המוצעת מעצימה את רמת הסיכון הגבוהה הנשקפת ממנו. לנוכח האמור,

דחה בית המשפט המחוזי ביום 27.8.2013 את בקשת המשיב לשחררו לחלופת מעצר.

6. מיום 17.9.2013 ועד היום, הוארך מעצרו של המשיב ארבע פעמים נוספות (בש"פ 8612/13; בש"פ 1451/14; ובש"פ 3740/14). במהלך תקופה זו, המתלוננת אותרה ושמיעת הראיות חודשה. משמשפטו של המשיב לא הסתיים ולא צפוי להסתיים במסגרת ההארכה השישית, הגישה המבקשת את הבקשה שלפניי, בה היא מבקשת כי יוארך מעצרו של המשיב בפעם השביעית.

ההליך העיקרי

7. כעולה מן הבקשה, שמיעת ההוכחות בתיק העיקרי החלה בחודש יוני 2013, ועד לחודש אוקטובר באותה השנה התקיימו מספר דיוני הוכחות. לאחר מכן חל עיכוב בהליך בשל עזיבת המתלוננת את הארץ, עד לאיתורה בחודש פברואר 2014. מאז נשמעה עדותה והיא נחקרה בחקירה נגדית. נכון לעת זו נסתיימה פרשת התביעה, כאשר בסך הכל התקיימו שבעה דיוני הוכחות, בהם העידו שנים-עשר עדי תביעה. שמיעת פרשת ההגנה החלה ביום 5.6.2014, באותו יום נשמעה עדותו של המשיב, וביום 19.6.2014 נסתיימה חקירתו הנגדית. בית המשפט קבע את התיק ליום 29.9.2014 לסיום שמיעת העדויות וליום 5.10.2014 לשמיעת הסיכומים.

הבקשה

8. המבקשת, בכתב ובעל פה בפניי, שבה על האמור בבקשות המעצר הקודמות. לשיטתה, העבירות החמורות המיוחסות למשיב, וכן האמור ביחס אליו בתסקיר שירות המבחן מיום 27.8.2013, מעידים על מסוכנות גבוהה הנשקפת ממנו ואשר אינה מופנית כלפי המתלוננת בלבד. צוין גם, כי פרשת התביעה נסתיימה והתיק קבוע לסיום שמיעת הראיות ולסיכומים לימים 29.9.2014 ו- 5.10.2014, שניהם בתוך תקופת המעצר המבוקשת.

9. בא כוח המשיב מתנגד לבקשה. נטען כי המשיב נמצא כבר במעצר תקופה ממושכת, וכי יש ספק אם התיק יסתיים במסגרת ההארכה המבוקשת. נטען עוד, כי המשיב לא יודע על מקום הימצאותה של המתלוננת, דבר אשר מפחית את המסוכנות שלו. נטען עוד כי חלופת מעצר עם מספר מפקחים בגירים יכולה לאיין מסוכנות זו. לבסוף, נטען כי בשלב זה אין עוד חשש לשיבוש הליכי משפט משהמתלוננת סיימה להעיד.

דיון והכרעה

10. ככלל, בהליך לפי סעיף 62 לחוק המעצרים, על בית המשפט לאזן בין הזכות לחירות, העומדת לנאשם והנתמכת בחזקת החפות, לבין האינטרס של שמירה על בטחון הציבור וההגנה על הליך שיפוטי תקין. בין יתר השיקולים שיש לשקול במסגרת הבקשה להארכת מעצר, ניתן למנות את חלוף הזמן מאז הושם הנאשם במעצר; קצב התנהלות הדיונים; החשש מפני שיבוש הליכי משפט; חומרת העבירות המיוחסות לו ונסיבותיהן; ומידת המסוכנות הנשקפת הימנו (ראו למשל: בש"פ 7876/12 מדינת ישראל נ' בראנס, פסקה 14 (29.11.2012)). ככל שתקופת המעצר הולכת ומתארכת משתנה נקודת האיזון וגובר משקלה של הזכות לחרות העומדת לנאשם אשר טרם הורשע, כך, עוצמת השיקולים הנדרשת להצדקת הארכת המעצר גוברת עם כל הארכה נוספת. יחד עם זאת, יש ליתן את הדעת לטעמים

להתמשכות ההליכים (בש"פ 644/07 מדינת ישראל נ' נאצר (20.2.2007)).

11. במקרה הנוכחי מתקיימים שיקולים לכאן ולכאן. המשיב נתון במעצר כבר תקופה ממושכת. פרשת התביעה הסתיימה זה מכבר ועל פניו יש בעובדה זו כדי להפחית מן החשש לשיבוש הליכי משפט. יחד עם זאת, אל מול שיקולים אלה עומדת מסוכנותו של המשיב שאין להקל בה ראש ואשר אינה מופנית כלפי המתלוננת בלבד. זאת ועוד, המתלוננת שבה ארצה, דבר המעלה את המשקל שיש לייחס למסוכנותו של המשיב. אשר לקצב ניהול ההליכים, למשיב יש חלק בהתמשכותו של ההליך. כך קבע השופט נ' סולברג (בש"פ 1451/14) כי "קצב התנהלותו של התיק איטי למדי ואינו משביע רצון. עם זאת נראה כי האחריות לכך נופלת, בכל הפחות בחלקה, לפתחו של המשיב, אשר הגיש בקשות רבות לדחיית הדיונים במשפטו". לכך יש להוסיף כי, על פניו נראה שמשפטו של המשיב מתקרב לסיומו. כפי שעולה מהבקשה, בחודש ספטמבר קבועה ישיבה לשמיעת סיכומי טענות הצדדים. כך שישנו סיכוי סביר כי הכרעת הדין תינתן בקרוב. משכך, ומשרואים את סיום ההליך באופק, החלטתי לקבל את הבקשה ולהאריך את מעצרו של המשיב בתשעים יום.

ניתנה היום, י"ב באלול התשע"ד (7.9.2014).

שׁוֹפֵט